

Proiect didactic

Unitatea de învățământ: Școala Gimnazială nr. 28 „Dan Barbilian” Constanța

Clasa: a IV- a B

Data: 24.11.2022

Profesor învățământ primar: Simion Cristina

Aria curriculară: Limbă și comunicare

Disciplina: Limba și literatura română

Unitatea de învățare: „Iarna – tărâm de poveste”

Subiectul lecției: Poziția adjectivului față de substantiv

(text suport „*Omul de zăpadă*”, după H.Ch. Andersen)

Tipul lecției: Mixt

Competențe specifice:

1.4. Manifestarea atenției față de diverse tipuri de mesaje în contexte previzibile

3.5. Sesizarea abaterilor din textele citite în vederea corectării acestora

Obiective operaționale:

O₁: să identifice adjectivele în fragmente literare;

O₂: să precizeze câte un adjectiv potrivit pentru substantive date;

O₃: să realizeze acordul adjectivului cu substantivul pe care îl determină;

O₄: să schimbe poziția adjectivului față de substantivul pe care îl însoțește;

O₅: să alcătuiască enunțuri cu adjective în diverse poziții față de substantiv.

Obiectiv afectiv:

OA1: dezvoltarea atitudinii pozitive față de activitate, pe toată durata orei

Resurse:

Metodologice

Strategii didactice:

a) Metode și procedee: conversația, explicația, exercițiul, munca independentă

b) Mijloace de învățământ: caiete, poveste, rebus, caligrame, fișe de lucru.

videoproiector

c) Forme de organizare: frontal, individual

Temporale: 45 minute

Umane: 25 elevi

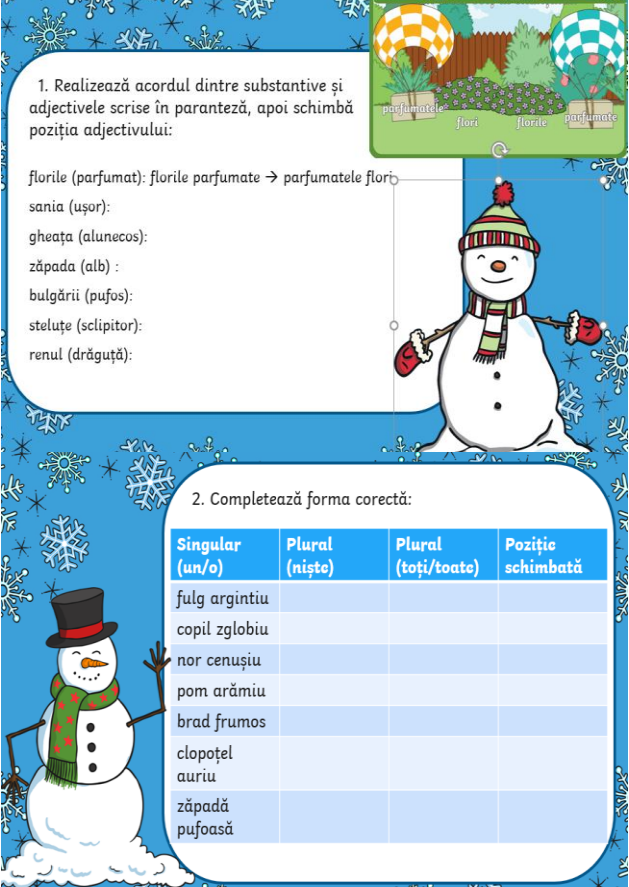
Forme și tehnici de evaluare: observarea sistematică, autoevaluare, aprecieri verbale

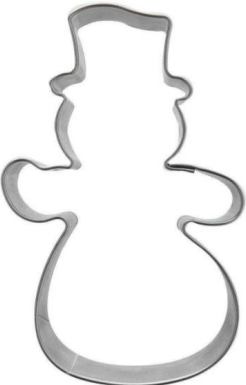
Bibliografice:

- M.E.N. - *Programa școlară pentru **Limba și Literatura Română** - clasele a III-a- a IV-a*, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 5003 /02.12.2014;
- Vasile Molan – „Didactica disciplinelor *Comunicare în limba română și Limba și literatura română* din învățământul primar”, Editura Miniped, 2015;
- Adina Grigore, Nicoleta-Sonia Ionică, Cristina Ipate-Toma, Elena Adriană Spînu, Cristina-Cornelia Truță, Violeta-Marinela Dumitru „*Limba și literatura română - clasa a IV-a*”, Editura Ars Libri, București, 2021
- <https://www.twinkl.ro/resources/romania-teaching-resources>;
- <https://ro.pinterest.com/>

Momentele lecției	Doza-re timp	Obiective	Conținut științific	Strategia didactică			Evaluare
				Metode	Mijloace	Forme de organizare	
1.Moment organizatoric	1 min		Se creează condițiile optime pentru buna desfășurare a activității propuse (materiale didactice, climat psiho-afectiv).				
2.Captarea atenției	4 min		Se captează atenția cu ajutorul poveștii „Poțiunea magică” (anexa 1).		poveste	frontal	observarea focalizării și menținerii atenției
3. Reactualizarea cunoștințelor	4 min		Se reactualizează cunoștințele pe baza unui rebus, obținându-se pe verticală cuvântul „ADJECTIV” (anexa 2), amintindu-ne definiția acestuia. Adjectivul este partea de vorbire care exprimă însușiri ale substantivelor. Adjectivul se acordă în gen și număr cu substantivul a cărui însușire o exprimă.	conversația exercițiul	rebus	frontal	observare sistematică
4.Anunțarea temei și a obiectivelor urmărite	1 min		Se anunță elevii că în cadrul orei de Limba și literatura română ne vom aminti despre adjective, le vom recunoaște într-un text, le vom scrie corect având în vedere poziția lor față de substantiv și vom deduce rolul lor în comunicare. Notez titlul lecției pe tablă, iar elevii pe caiete.	explicația		frontal	
5.Dirijarea învățării	10 min	O ₁	Elevii vor primi o fișă conținând un fragment din textul „Omul de zăpadă”, după H.Ch. Andersen (anexa 3) și le voi solicita să identifice adjectivele și substantivele pe care acestea le determină: „Dimineața, flori minunate de gheață acoperă geamurile locuinței de la subsol, împiedicându-l pe omul de nea să mai vadă soba caldă, pe care	conversația	fișă de lucru	frontal	aprecieri verbale

Momentele lecției	Doza-re timp	Obi-ective	Conținut științific	Strategia didactică			Evaluare
				Metode	Mijloace	Forme de organizare	
		O ₄	<p>și-o închipuia ca pe-o făptură încântătoare. În jurul lui era un ger cumplit, de care s-ar bucura orice om de zăpadă.” („Omul de zăpadă” după Hans Christian Andersen)</p> <p>Observăm în fragmentul prezentat că adjectivul se află, de obicei, după substantiv, dar poate fi așezat și înaintea substantivului, modificându-și forma.</p> <p>Se solicită elevilor să schimbe poziția adjectivelor față de substantive în fragmentul din fișă și să îl rescrie în caiete în noul format.</p> <p>„Dimineața, <u>minunatele</u> flori de gheață acoperiră geamurile locuinței de la subsol, împiedicându-l pe omul de nea să mai vadă <u>caldă</u> soba, pe care și-o închipuia ca pe-o <u>încântătoare</u> făptură. În jurul lui era un <u>cumplit</u> ger, de care s-ar bucura orice om de zăpadă.”</p> <p>Le solicit elevilor să citească substantivele însoțite de adjective pentru a deduce rolul schimbării poziției în comunicare. Se remarcă faptul că schimbarea poziției adjectivelor îmbogățește și înfrumusețează comunicarea, accentul punându-se pe însușire.</p>	<p>explicația</p> <p>exercițiul</p> <p>munca independentă</p>	<p>Fișă de lucru</p> <p>Caiete</p>		<p>observare sistematică</p> <p>aprecieri verbale</p>
		O ₁	<p>Elevii vor identifica adjectivele și se va schimba poziția lor în fragmentul de text propus (anexa 3)</p> <p>„Dimineața s-a lăsat ceața deasă și-a bătut vântul înghețat. Arborii și tufele se înveșmântaseră în flori albe de chiciură.” („Omul de zăpadă” după Hans Christian Andersen)</p>				
		O ₄					

Momentele lecției	Doza-re timp	Obi-ective	Conținut științific	Strategia didactică			Evaluare																															
				Metode	Mijloace	Forme de organizare																																
			„Dimineața s-a lăsat <u>deasă</u> ceață și-a bătut <u>înghețatul</u> vânt. Arborii și tufele se <u>înveșmântaseră</u> în <u>albe</u> flori de chiciură.”																																			
6.Fixarea cunoștințelor	12 min	O3 O4 O3 O4	<p>Se vor rezolva la tablă și pe caiete următoarele exerciții:</p> <p>1. Realizează acordul dintre substantive și adjectivele scrise în paranteză, apoi schimbă poziția adjectivului:</p> <p>florile (parfumat): florile parfumate → parfumatele flori sania (ușor): gheața (alunecos): zăpada (alb) : bulgării (pufos): steluțe (sclipitor): renul (drăguță):</p> <p>2. Completează forma corectă:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Singular (un/o)</th> <th>Plural (niște)</th> <th>Plural (toți/toate)</th> <th>Poziție schimbată</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>fulg argintiu</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>copil zglobiu</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>nor cenușiu</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>pom arămiu</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>brad frumos</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>clopoțel auriu</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>zăpadă pufoasă</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Singular (un/o)	Plural (niște)	Plural (toți/toate)	Poziție schimbată	fulg argintiu				copil zglobiu				nor cenușiu				pom arămiu				brad frumos				clopoțel auriu				zăpadă pufoasă					<p>tablă caiete</p> <p>prezentare PowerPoint</p> <p>fișă de lucru</p> <p>caiete</p>	
Singular (un/o)	Plural (niște)	Plural (toți/toate)	Poziție schimbată																																			
fulg argintiu																																						
copil zglobiu																																						
nor cenușiu																																						
pom arămiu																																						
brad frumos																																						
clopoțel auriu																																						
zăpadă pufoasă																																						
7.Obținerea performanței	8 min		Provocarea omului de zăpadă (anexa 4)			frontal	aprecieri verbale																															

Momentele lecției	Dozare timp	Obiective	Conținut științific	Strategia didactică			Evaluare
				Metode	Mijloace	Forme de organizare	
		O ₂ O ₄ O ₅ O ₄ O ₅	1. Schimbă poziția adjectivului față de substantiv: Buturuga mica răstoarnă carul mare. Pisica blândă zgârie rău. Acul mic haine scumpe coase. 2. Alcătuieste o propoziție care să conțină un adjectiv așezat în fața substantivului „globuri”.	conversația exercițiul	fișe de lucru caiete	individual	aprecieri verbale autoevaluare
8. Asigurarea retenției și a transferului	5 min	O ₄	Elevii vor primi ca sarcină să scrie însușirile unui om de zăpadă sub forma unor caligrame, punând adjectivul în fața substantivului. (anexa 5) 	conversația exercițiul	caligrame	individual	observare sistematică autoevaluare
9. Încheierea activității	1 min		Voi formula aprecieri în mod optimizat.	conversația		frontal	aprecieri verbale

Anexa 1

Poțiunea magică

Departa într-un castel vechi, într-o cameră rece, deasupra unei mese rotunde, un vrăjitor bătrân citea într-o carte groasă. El purta o mantie roasă, albastă, brodată cu stele argintii.

El avea o mulțime de poțiuni magice puse în sticlute colorate: amestec de mușetel, granule de semne de punctuație, fiertură de propoziții corecte, rouă de pădăie.

Printre poțiunile magice avea într-o sticlută amestec de substantive, iar în alta esențe de alte părți de vorbire. Bătrânul era foarte priceput. El era scriitor, cititor și inventator. Îi plăceau mult literele, silabele, propozițiile. Ele îl făceau să zâmbească.

Într-o zi se îndreptă spre măsuța de lemn pe care îi erau aranjate instrumentele.

- Voi face o poțiune magică, pentru a transforma povestea într-o poezie. Brosc, te rog să ma ajuți!

Brosc, asistenta vrăjitorului apăru dintr-un colț. Ea ținea în gură bagheta magică. Era o asistentă pricepută, însă acum...

Anexa 3 Prezentare PowerPoint

„Dimineața, flori minunate de gheață acoperiră geamurile locuinței de la subsol, împiedicându-l pe omul de nea să mai vadă soba caldă, pe care și-o închipuia ca pe-o făptură încântătoare. În jurul lui era un ger cumplit, de care s-ar bucura orice om de zăpadă.”

(„Omul de zăpadă” după Hans Christian Andersen)

„Dimineața s-a lăsat ceața deasă și-a bătut vântul înghețat. Arborii și tufele se înveșmântaseră în flori albe de chiciură.”

(„Omul de zăpadă” după Hans Christian Andersen)

1. Schimbă poziția adjectivului față de substantiv în următoarele proverbe:

Buturuga mica răstoarnă carul mare.

.....

Pisica blândă zgârie rău.

.....

Acul mic haine scumpe coase.

2. Alcătuieste o propoziție care să conțină un adjectiv așezat în fața substantivului „globuri”.

Anexa 5

Caligramă

Notează pe conturul siluetei însușirile unui om de zăpadă:

